

Temat lekcji	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: II WOJNA ŚWIATOWA						
1. Napaść na Polskę	1. Niemieckie przygotowania do wojny 2. Polacy w przededniu wojny 3. Wybuch wojny 4. Przebieg walk 5. Napaść sowiecka 6. Zakończenie walk i bilans wojny obronnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna błyskawiczna (<i>Blitzkrieg</i>) – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina – wymienia etapy wojny obronnej Polski – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowych i wojskowych z Warszawy (6/7 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, Grupy Specjalne (<i>Einsatzgruppen</i>) – zna daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), kapitulacji Helu (2 X 1939), – identyfikuje postacie: Franciszka Dąbrowskiego, Józefa Unruga, Tadeusza Kutrzeby – porównuje plany Polski i Niemiec przygotowane na wypadek wojny – przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski	Uczeń: – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

			<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej – charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski – opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy – przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców w czasie wojny obronnej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow 		
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna zimowa 2. Atak III Rzeszy na kraje skandynawskie 3. Agresja niemiecka na Europę Zachodnią 4. Klęska Francji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja – zna daty: ataku III Rzeszy na Francję (10 V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: linia Maginota – zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy – zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Komitet Wolnej Francji, linia Mannerheima – zna datę: ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r.

	<p>5. Bitwa o Anglię</p> <p>6. Wojna na Bałkanach</p>	<p>– wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.</p>	<p>Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV 1941)</p> <p>– identyfikuje postaci: Winstona Churchilla, Charles'a de Gaulle'a</p> <p>– wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.</p> <p>– przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941</p> <p>– przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941</p> <p>– wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię niemiecką w 1940 r.</p>	<p>1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940),</p> <p>– przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941</p> <p>– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941</p> <p>– opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie</p>	<p>– identyfikuje postaci: Vidkuna Quislinga, Philippe'a Pétaina</p> <p>– omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r.</p>	
3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	1. Przygotowania do wojny	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

	<p>2. Atak niemiecki na ZSRS</p> <p>3. Wielka Wojna Ojczyźniana</p> <p>4. Stosunek ludności ZSRS do okupanta</p> <p>5. Walki o Leningrad i Stalingrad</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Barbarossa”</p> <p>– zna daty: agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943)</p> <p>– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Wielka Wojna Ojczyźniana</p> <p>– zna datę: bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941)</p> <p>– identyfikuje postać: Gieorgija Żukowa</p> <p>– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem</p> <p>– wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki</p> <p>– przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej</p> <p>– wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu, <i>Lend-Lease Act</i></p> <p>– zna datę: blokady Leningradu (1941–1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Friedricha von Paulusa</p> <p>– przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943</p> <p>– charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców</p> <p>– przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich</p>	<p>– wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS</p> <p>– przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych przez Niemcy na terenie ZSRS</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS</p>	<p>– ocenia postawę władz sowieckich w czasie Wielkiej Wojny Ojczyźnianej</p>
--	---	--	---	--	---	---

<p>4. Polityka okupacyjna III Rzeszy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych 2. Ruch oporu w okupowanej Europie 3. Polityka niemiecka wobec Żydów 4. Holokaust 5. Postawy wobec Holokaustu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny – przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfikacja, Generalny Plan Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady – zna datę: powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942) – identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej – wymienia założenia niemieckiego Generalnego Planu Wschód – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy – zna datę: konferencji w Wannsee (I 1942) – identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Oskara Schindlera – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Babi Jar, Ponary, czelnicy – zna datę: wybuchu antyniemieckiego powstania w Paryżu (VIII 1942) – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Raoula Wallenberga, Henryka Sławika, – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy wobec Holokaustu
--	--	---	--	--	--	---

			<p>gdzie rozwinął się ruch oporu</p> <p>– wyjaśnia, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niosła pomoc Żydom</p> <p>– omawia bilans Holokaustu</p>	<p>i niemieckich agresorów</p>		
<p>5. Wojna poza Europą</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: bitwa o Atlantyk</p> <p>– zna daty: ataku Japonii na USA (7 XII 1941), bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942)</p> <p>– identyfikuje postać: Franklina Delano Roosevelta</p> <p>– wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Afrika Korps, pakt trzech, wilcze stada, konwój, Enigma</p> <p>– zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w Afryce (V 1943)</p> <p>– identyfikuje postać: Erwina Rommła</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegało</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, pancernik, lotniskowiec</p> <p>– zna daty: ataku Włoch na Egipt (VIII 1940), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Davida Eisenhowera</p> <p>– przedstawia przebieg walk w Afryce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Torch”</p> <p>– zna datę: nalotów na Maltę (1940–1942)</p> <p>– wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.</p> <p>– przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na Oceanie Atlantyckim</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny</p>

			<p>strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway i lokalizuje je na mapie</p> <p>– wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej</p>	<p>– charakteryzuje ekspansję japońską w Azji</p> <p>– omawia działania wojenne na morzach i oceanach</p>		
6. Droga do zwycięstwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek Wielkiej Koalicji 2. Bitwa na łuku Kurskim i jej następstwa 3. Walki na Sycylii i we Włoszech 4. Konferencja w Teheranie 5. Otwarcie drugiego frontu w Europie 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Karta atlantycka</i>, Wielka Koalicja, Wielka Trójka</p> <p>– zna datę: podpisania <i>Karty atlantyckiej</i> (14 VIII 1941 r.)</p> <p>– identyfikuje postaci: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla</p> <p>– wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: konferencja w Teheranie, operacja „Overlord”</p> <p>– zna daty: bitwy na łuku Kurskim (VII 1943), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord” (6 VI 1944)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i>, konferencja w Casablance, operacja „Market Garden”, linia Gustawa</p> <p>– zna daty: konferencji w Casablance (I 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944), zamachu na A. Hitlera (VII 1944), bitwy pod Falaise (VIII 1944)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Bagration”</p> <p>– identyfikuje postać: Clausa von Stauffenberga</p> <p>– przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w <i>Karcie atlantyckiej</i> przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii</p>

			<p>– przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943–1944</p>	<p>– identyfikuje postaci: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka</p> <p>– przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej</p> <p>– przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji w Casablance</p> <p>– opisuje walki na froncie zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944</p>		
Koniec II wojny światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ład jałtański 2. Koniec wojny w Europie 3. Walki na Dalekim Wschodzie 4. Kapitulacja Japonii 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: ład jałtański</p> <p>– zna daty: konferencji jałtańskiej (4–11 II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945)</p> <p>– identyfikuje postaci: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: operacja berlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze</p> <p>– zna daty: operacji berlińskiej (IV 1945), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków”</p> <p>– zna daty: bitwy o Iwo Jimę (II–III 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945),</p> <p>– identyfikuje postać: Douglasa MacArthura</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944),</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła</p>	<p>– ocenia założenia Ładu jałtańskiego</p> <p>– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii</p>

		Winstona Churchilla – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jałtańskiej	1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945) – przedstawia wielkie operacje strategiczne na froncie wschodnim i zachodnim – omawia okoliczności kapitulacji Japonii	– charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944-1945 – omawia metody prowadzenia walki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki	kapitulacja III Rzeszy	
ROZDZIAŁ II: POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ						
1. Dwie okupacje	1. Podział ziem polskich 2. Okupacja niemiecka 3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: traktat o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslista, akcja AB – zna daty: podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), akcji AB (V–VI 1940), zbrodni katyńskiej (IV–V 1940)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, „gadziniówka”, Akcja Specjalna „Kra-ków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja – zna daty: Akcji Specjalnej „Kra-ków” (XI 1939), paszportyzacji (1940) – identyfikuje postać: Hansa Franka	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Tannenberg” – zna daty: wyborów do zgromadzeń na Kresach (X 1939), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940 oraz V/VI 1941) – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach	Uczeń: – porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa

			<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS – podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego – wyjaśnia, jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując polską inteligencję – omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia deportację polskich pod okupacją – przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRS 	
2. Władze polskie na uchodźstwie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Stosunki polsko-sowieckie 3. Armia Polska w ZSRS 4. Sprawa katyńska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: rząd emigracyjny – identyfikuje postać: Władysława Sikorskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód (VIII 1942) – identyfikuje postać: Kazimierza Sosnkowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Narodowa RP – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej

	<p>5. Śmierć Sikorskiego</p>	<p>– przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie</p>	<p>– zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (30 VII 1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (25 IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (4 VII 1943) – identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka – omawia postanowienia układu Sikorski–Majski – przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosun-</p>	<p>– przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski–Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych</p>		
--	------------------------------	--	---	--	--	--

			ków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie			
3. Polskie Państwo Podziemne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność ZWZ-AK 4. Polityczne podziały polskiego podziemia 5. Polskie Państwo Podziemne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK) – zna datę: powstania AK (14 II 1942) – identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Delegatura Rządu RP na Kraj, Rada Jedności Narodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja – zna datę: powstania Delegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940) – identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Jana Bytnara ps. Rudy – wskazuje na mapie rejonry najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), cichociemni, Kedyw, akcja scaleniowa – zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL) – zna daty: akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944) – identyfikuje postacie: Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, Cyryla Ratajskiego, Franza Kutschery 	

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego – omawia rolę Rady Jedności Narodowej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK – charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji – przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala – omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją 	
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niemiecki terror 2. Postawa Polaków wobec okupacji 3. Zagłada polskich Żydów 4. Powstanie w getcie warszawskim 5. Polacy wobec Holokaustu 6. Rzeź wołyńska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego – przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska – zna daty: powstania Generalnego Planu Wschód (1942), wybuchu powsta- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia znaczenie terminów: kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – zna daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: zamordowania rodziny Ulmów (24 III 1944) – identyfikuje postać: Stepana Bandery – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim – przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów – ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu

			<p>nia w getcie warszawskim (19 IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów – przedstawia założenia Generalnego Planu Wschód – wyjaśnia, w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą 	<p>wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kosak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki – charakteryzuje warunki życia w getcie – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich 		
5. Plan „Burza” i powstanie warszawskie	1. Plan „Burza” i jego przebieg	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń: – identyfikuje postać: Ericha von	Uczeń: – ocenia decyzję władz polskiego

	<p>2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego</p> <p>3. Wybuch powstania</p> <p>4. Walki powstańcze</p> <p>5. Upadek i skutki powstania</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: godzina „W”</p> <p>– zna czas trwania powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944)</p> <p>– przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Burza”, zrzuty</p> <p>– zna daty: opracowania planu „Burza” (1943/1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, Leopolda Okulickiego</p> <p>– przedstawia założenia planu „Burza”</p> <p>– charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Ostra Brama”</p> <p>– zna daty: operacji „Ostra Brama” (VII 1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Antoniego Chruściela ps. Monter</p> <p>– opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich</p> <p>– przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstania i opisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o wybuchu powstania</p> <p>– omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego</p>	<p>dem Bacha-Zelewskiego</p> <p>– omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie</p>	<p>podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną</p> <p>– ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego</p>
--	---	--	--	---	--	---

6. Polacy w koalicji anty-hitlerowskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Armia Polska we Francji 2. Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii 3. Polacy podczas walk w Europie Zachodniej 4. Wojsko Polskie w ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglę, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: walk o Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino (X 1943) – identyfikuje postaci: Władysława Andersa – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise (VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944) – identyfikuje postaci: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga – opisuje szlak bojowy polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Zygmunta Szyszko-Bohusza, Karola Świerczewskiego – charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej
7. Sprawa polska pod koniec wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polska lubelska 2. Jałta a sprawa polska 3. Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Manifest PKWN, Polska lubelska, Tym- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza (PPR), proces szesnastu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Iwana Siarowa, Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej

	<p>4. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej</p>	<p>czasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), powstania TRJN (VI 1945) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN</p>	<p>– zna daty: powstania PPR (1942), konferencji w Teheranie (1943), konferencji w Jałcie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945), – identyfikuje postaci: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta – wymienia postanowienia konferencji w Teheranie i w Jałcie dotyczące sprawy Polski – przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przedstawia metody działania polskich komunistów w celu przejęcia władzy w państwie</p>	<p>– zna daty: powołania KRN (31 XII 1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945) – identyfikuje postaci: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fiedorfa ps. Nil – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS – opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w Teheranie łamały postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i> – omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego</p>	
--	--	--	--	--	--	--

ROZDZIAŁ III: ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ

<p>1. Powojenny podział świata</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skutki II wojny światowej 2. Konferencja w Poczdamie 3. Procesy norymberskie 4. Powstanie ONZ 5. Plan Marshalla 6. Okupacja Niemiec 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów Zjednoczonych – zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945) – identyfikuje postaci: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia cele ONZ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: układ dwubiegunowy, procesy norymberskie, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, <i>Powszechna deklaracja praw człowieka</i>, strefa okupacyjna – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), I procesu norymberskiego (XI 1945 – X 1946), uchwalenia <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i> (1948) – wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), denazyfikacja, demilitaryzacja, demokratyzacja – zna daty: ogłoszenia planu Marshalla (VI 1947) – identyfikuje postaci: Clementa Attlee, George’a Marshalla – wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej – wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dla czego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla – wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę czterech D – porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie powstania ONZ i NATO
------------------------------------	---	--	--	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń – omawia strukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym – opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec 	w powojennym świecie		
2. Początek zimnej wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekspansja komunizmu w Europie 2. Doktryna Trumana 3. Kryzys berliński 4. Powstanie NATO 5. Powstanie berlińskie 6. Powstanie dwóch państw niemieckich 7. Budowa muru berlińskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński – zna daty: proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949), budowy muru berlińskiego (1961) – identyfikuje postać: Harry'ego Trumana 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: doktryna Trumana, blokada Berlina Zachodniego, NATO – zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), blokady Berlina Zachodniego (VI 1948–V 1949), powstania NATO (1949) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie – zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III 1946), powstania Bizonii (1947), powołania Trizonii (1949), powstania berlińskiego (VI 1953) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Waltera Ulbrichta – wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego – podaje przyczyny wybuchu powstania berlińskiego – omawia różnice między państwami niemieckimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej – ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec

		<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD – wyjaśnia, czym była zimna wojna – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Konrada Adenauera – wskazuje na mapie żelazną kurtynę – przedstawia sposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – wyjaśnia, w jaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na świecie – wskazuje okoliczności powstania NATO – opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich 		
3. Za żelazną kurtyną	<ol style="list-style-type: none"> 1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kraje demokracji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: odwilż, tajny referat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Wzajemnej 	<p>Uczeń:</p> <p>-</p>	

	<p>3. Odwilż w bloku wschodnim</p> <p>4. Powstanie węgierskie</p> <p>5. Polityka odprężenia</p>	<p>ludowej, powstanie węgierskie</p> <p>– zna datę: wybuchu powstania węgierskiego (X 1956)</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.</p>	<p>Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski</p> <p>– zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956)</p> <p>– identyfikuje postać: Nikity Chruszczowa</p> <p>– wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej</p> <p>– omawia przejawy odwilży w ZSRS</p> <p>– przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia</p>	<p>Pomocy Gospodarczej (RWPG)</p> <p>– zna daty: powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960)</p> <p>– identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya</p> <p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między ZSRS a komunistycznymi władzami Jugosławii</p> <p>– charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: żdanowszczyzna, Kominform</p> <p>– zna daty: powstania Kominformu (IX 1947),</p> <p>– identyfikuje postać: Andrieja Żdanowa</p> <p>– charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina</p>	
--	---	---	--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego – wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r. 		
4. Daleki Wschód po II wojnie światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna domowa w Chinach 2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga 3. Wojna koreańska 4. Klęska Francji w Indochinach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: wojny w Korei (1950–1953) – wskazuje na mapie Koreę, Wietnam i Chiny – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna – zna daty: wojny domowej w Chinach (1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej (1966–1968) – identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina – omawia sposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, reedukacja – zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej (1949), bitwy pod Dien Bien Phu (1954) – identyfikuje postacie: Czang Kajszeka, Douglasa MacArthura – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwona Gwardia (hunwejbini), <i>Czerwona książeczka</i> – zna daty: rozejmu w Panmun-dżonie (1953) – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki – przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia następstwa procesu dekolonizacji

			– wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach	Chinach po II wojnie światowej – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – opisuje proces dekolonizacji Indochin		
5. Rozpad systemu kolonialnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 2. Powstanie Indii i Pakistanu 3. Konflikt indyjsko-pakistański 4. Upadek kolonializmu w Afryce 5. Kraje Trzeciego Świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: metoda tzw. biernego oporu, Rok Afryki – zna datę: Roku Afryki (1960) – identyfikuje postać: Mahatmy Gandhiego – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach – charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Liga Muzułmańska, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych, neokolonializm – zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), konferencji w Bandungu (1955) – wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wojny w Algierii (1954–1962), wojny w Biafrze (1967) – identyfikuje postać: Charles’a de Gaulle’a – charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji – ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii

				Kongres Narodowy – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego		
6. Konflikt na Bliskim Wschodzie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie państwa Izrael 2. Kryzys sueski 3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur 4. Konflikt palestyński pod koniec XX w. 5. Rewolucja islamska w Iranie 6. I wojna w Zatoce Perskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński – omawia charakter konfliktu bliskowschodniego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) – zna daty: powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I wojny w Zatoce Perskiej (1990) – identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata – wskazuje na mapie rejon Bliskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza” – zna daty: wydania deklaracji Balfoura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), porozumienia w Camp David (1978), wybuchu intifady (1987), porozumienia z Oslo (1993) – identyfikuje postacie: Ruhollaha 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyici, zamach w Monachium – zna daty: rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947), nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956), zamachu w Monachium (1972) – identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, Menachema Begina – charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim

			<p>Wschodu i Zatoki Perskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael – wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej 	<p>Chomeiniego, Sadama Husajna</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości – przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie 		
7. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rywalizacja Wschód–Zachód 2. Kryzys kubański 3. Wojna w Wietnamie 4. Rządy Breżniewa 5. Praska wiosna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: praska wiosna, wyścig zbrojeń – zna datę: praskiej wiosny (1968) – identyfikuje postać: Fidela Castro – omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, lądowanie w Zatoce Świń, odprężenie – zna daty: desantu w Zatoce Świń (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (X 1962), wojny w Wietnamie (1957–1975), interwencji wojsk Układu War- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy – zna daty: przejęcia władzy na Kubie przez F. Castro (1959), Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem – zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1947), wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje

		USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu	szawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968) – identyfikuje postaci: Nikity Chruszczowa, Johna F. Kennedy’ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka – przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego – przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji	Khmerów (1975–1979), – identyfikuje postać Dwighta Eisenhowera – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w. – przedstawia skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży	– identyfikuje postaci: Pol Pota, Jurija Gagarina, Neila Armstronga	
8. Droga ku wspólnej Europie	1. Demokracja Europy Zachodniej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Eu-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Or-	Uczeń: – ocenia gospodarcze i polityczne

	<p>2. Upadek europejskich dyktatur</p> <p>3. Początek integracji europejskiej</p> <p>4. Od EWG do Unii Europejskiej</p>	<p>Unia Europejska, euro</p> <p>– zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993)</p> <p>– identyfikuje postać: Roberta Schumana</p> <p>– wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG</p> <p>– podaje przyczyny integracji europejskiej</p>	<p>ropejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maasticht</p> <p>– zna daty: podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu w Maasticht (1992)</p> <p>– identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego</p> <p>– wskazuje na mapie państwa należące do UE</p> <p>– wymienia zjawiska, które wpły-</p>	<p>Schumana, Rada Europejska</p> <p>– zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot Europejskich (1967)</p> <p>– wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG</p> <p>– omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokrację państw Europy Zachodniej</p> <p>– porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej</p>	<p>ganizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OECE), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)</p> <p>– zna daty: rewolucji goździków (1974), końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975)</p> <p>– identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara, króla Juana Carlosa</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej</p>	<p>skutki integracji europejskiej</p>
--	---	--	--	--	--	---------------------------------------

			<p>nęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej</p> <p>– przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej</p>			
<p>9. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studentów 4. Ruchy feministyczne 5. Terroryzm polityczny 6. Walka z segregacją rasową 7. Sobór Watykański II 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa</p> <p>– zna daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964)</p> <p>– identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI</p> <p>– przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja seksualna, kontrkultura, Grenepeace, Woodstock, terroryzm</p> <p>– zna daty: buntów studenckich we Francji (1968), festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963)</p> <p>– wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady</p> <p>– identyfikuje postacie: Adreasa Baadera, Alda Moro</p> <p>– podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich</p> <p>– omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w.</p> <p>– ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II</p>

			<p>drugiej połowie XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – opisuje walkę o równouprawnienie w USA 		
ROZDZIAŁ IV: POLSKA PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Początki władzy komunistów w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowa Polska 2. Przesiedlenia ludności 3. Postawy polskiego społeczeństwa 4. Referendum ludowe 5. Sfałszowane wybory 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, referendum ludowe – zna daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pierwszych powojennych wyborów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa – zna daty: pogromu kieleckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: partie koncesjonowane, Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura prewencyjna – zna daty: polsko-sowieckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Karola Świerczewskiego, Augusta Hlonda – przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce – przedstawia różne postawy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu

		<p>parlamentarnych (I 1947)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów 	<p>(1946), akcji „Wisła”(1947)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza – wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r. – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – omawia przyczyny i skutki akcji „Wisła” – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego 	<p>układu granicznego (VIII 1945), uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez NRD (1950) i RFN (1970)</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS 	<p>społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne</p>	
--	--	---	--	---	--	--

			– opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce			
2. Opór społeczny wobec komunizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek terroru 2. Podziemie antykomunistyczne 3. Represje komunistyczne 4. Jak ujawniano kulisy bezpieki? 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: żołnierze niezłomni (wyklęci) – identyfikuje postacie: Danuty Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego – wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN) – zna daty: powołania WiN (IX 1945), wykonania wyroków śmierci na Witoldzie Pileckim (1948), Danucie Siedzikównie ps. Inka (1948) i Emilu Fieldorfie ps. Nil (1953) – identyfikuje postacie: Jana Rodowicza ps. Anoda, Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – wyjaśnia, jakie cele przyświecały 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa – zna daty: wykonania wyroków śmierci na Zygmuncie Szendzielarzu ps. Łupaszka (1948), ucieczki Józefa Światły na Zachód (1953), rozbięcia ostatniego zgrupowania podziemia antykomunistycznego (1963) – identyfikuje postacie: Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Józefa Światły 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe – zna daty: powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłoszenia polskiej (1951), procesu IV Zarządu Głównego WiN (1950), wykonania wyroków na członków IV Zarządu Głównego WiN (1951) – identyfikuje postacie: Mariana Bernaciaka ps. Orlik, Hieronima Dekutowskiego ps. Zapora, Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, Józefa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych

			<p>organizacjom podziemia niepodległościowego</p> <p>– przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego</p>	<p>– omawia sposób funkcjonowania komunistycznego aparatu terroru</p> <p>– wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoich przeciwników</p>	<p>Franczaka ps. La-lek</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa</p>	
3. Powojenna odbudowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zniszczenia wojenne 2. Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych 3. Reforma rolna 4. Nacjonalizacja przemysłu i handlu 5. Plan trzyletni 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu</p> <p>– zna datę: wydania dekretu o reformie rolnej (IX 1944)</p> <p>– omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o handel, plan trzyletni</p> <p>– zna daty: ustawy o nacjonalizacji (I 1946), tzw. bitwy o handel (1947), planu trzyletniego (1947–1949)</p> <p>– przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce</p> <p>– opisuje zniszczenia wojenne Polski</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: UNRRA, Centralny Urząd Planowania</p> <p>– przedstawia proces zagospodarowywania Ziemi Odzyskanych</p> <p>– przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce</p> <p>– określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych</p> <p>– zna datę: powołania Ministerstwa Ziemi Odzyskanych (1945)</p> <p>– wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemię Odzyskaną</p> <p>– omawia przebieg odbudowy Warszawy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej</p>

			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki – podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji 	rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu		
4. Polska w czasach stalinizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próba kolektywizacji 4. Stalinizm w Polsce 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska z 1952 roku 7. Walka z Kościołem katolickim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) – zna datę: przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952) – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (XII 1948), planu sześcioletniego (1950–1955) – identyfikuje postać: Stefana Wyszyńskiego – podaje założenia planu sześcioletniego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”, Państwowe Gospodarstwa Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP) – zna datę: internowania S. Wyszyńskiego (1953–1956) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950) – identyfikuje postacie: Konstantego Rokossowskiego, Czesława Kaczmarka – wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50. – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu

			<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego – wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu 		
5. Polski Październik	<ol style="list-style-type: none"> 1. PRL po śmierci Stalina 2. Spory wewnętrzne w PZPR 3. Poznański Czerwiec 4. Początki rządów Gomułki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: poznański Czerwiec – zna datę: polskiego Października (X 1956) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „polska droga do socjalizmu”, Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa – zna daty: wydarzeń poznańskich (28–30 VI 1956), wyboru W. Go- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: puławianie, natolińscy – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW), „Po Prostu” – identyfikuje postacie: Adama Ważyka, Romana Strzałkowskiego – wyjaśnia, w jaki sposób <i>Poemat</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich

		polskiego Października w 1956 r.	<p>mułki na I sekretarza KC PZPR (X 1956),</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza – omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce – przedstawia przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r. – prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy – charakteryzuje zakończenia okresu odwilży w Polsce w kontekście ograniczenia wolności słowa 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Edwarda Ochaba – wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR – omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy 	<p><i>dla dorosłych</i> i publikacje w „Po Prostu” odzwierciedlały nastroje niezadowolenia społecznego w latach 50. XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentuje poglądy natolińczyków i puławian 	
6. PRL w latach 1956–1970	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała stabilizacja 2. Spór z Kościołem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obchody Tysiąclecia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: mała stabilizacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pe- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pol- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń

	<p>3. Początek opozycji</p> <p>4. Marzec 1968 r.</p> <p>5. Grudzień 1970 r.</p>	<p>Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70</p> <p>– zna daty: obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III 1968)</p> <p>– identyfikuje postać: Władysława Gomułki</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r.</p>	<p>– zna daty: układu PRL–RFN (7 XII 1970), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970)</p> <p>– identyfikuje postacie: Willy'ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka</p> <p>– charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL</p> <p>– przedstawia przebieg obchodów milenijnych</p> <p>– przedstawia przebieg wydarzeń marcowych 1968 r.</p> <p>– opisuje przebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.</p>	<p>regryncja, rewizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i></p> <p>– zna daty: listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965), opublikowania <i>Listu 34</i> (1964), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970)</p> <p>– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera</p> <p>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim</p>	<p>ska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandos”, Zmotoryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej (ZOMO)</p> <p>– identyfikuje postacie: Antoniego Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa</p> <p>– omawia stosunek władz PRL do inteligencji</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitycznej w Polsce w 1968 r.</p>	<p>na Wybrzeżu w 1970 r.</p> <p>– ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL</p>
--	---	---	--	--	--	--

				– opisuje narodziny i działalność opozycji		
7. Polska w latach 70. XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Długa Polska” Edwarda Gierka 2. Rozwój na kredyt 3. Niepowodzenia gospodarcze 4. „Propaganda sukcesu” 5. Nowelizacja konstytucji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „długa Polska” – identyfikuje postać: Edwarda Gierka – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „propaganda sukcesu” – zna datę: nowelizacji konstytucji PRL (1976) – omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – przedstawia zmiany w życiu codziennym Polaków za czasów rządów E. Gierka – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Piotra Jaroszewicza – przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia okres rządów Edwarda Gierka
ROZDZIAŁ V: UPADEK KOMUNIZMU						
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	1. Czerwiec 1976 roku	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	

	<p>2. Powstanie opozycji</p> <p>3. Rozwój opozycji</p> <p>4. Papież w Polsce</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Czerwiec '76</p> <p>– zna daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978)</p> <p>– identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II</p> <p>– przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce</p> <p>– wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: spekulacja, Komitet Obrony Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW)</p> <p>– zna daty: powstania KOR (IX 1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jacka Kuronia, Adama Michnika, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa</p> <p>– opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.</p> <p>– określa cele i opisuje działalność KOR-u</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ciche podwyżki, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN)</p> <p>– zna daty: powstania ROPCiO (1977), utworzenia KPN (1979)</p> <p>– identyfikuje postacie: Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne</p>	<p>Wolne Związki Zawodowe (WZZ), Ruch Młodej Polski (RMP)</p> <p>– zna datę: założenia WZZ (1978)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Barańczaka, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wysockiego, Bogdana Borusewicza</p> <p>– charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.</p>	
2. Powstanie „Solidarności”	1. Strajki sierpniowe	Uczeń:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń:	

	<p>2. Utworzenie NSZZ „Solidarność”</p> <p>3. I Zjazd NSZZ „Solidarność”</p> <p>4. Na drodze do konfrontacji</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, NSZZ „Solidarność”</p> <p>– zna datę: strajków sierpniowych (VIII 1980)</p> <p>– identyfikuje postać: Lecha Wałęsy</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.</p>	<p>strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów, porozumienia sierpniowe</p> <p>– zna daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980)</p> <p>– identyfikuje postacie: Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha Jaruzelskiego</p> <p>– omawia przebieg wydarzeń sierpniowych</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowały się do konfrontacji siłowej z opozycją</p>	<p>Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarność”</p> <p>– zna daty: przejścia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), I zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981)</p> <p>porozumień szczecińskich (VIII 1980), porozumień jastrzębskich (IX 1980)</p> <p>– identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego</p> <p>– omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarność”</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: kryzys bydgoski</p> <p>– zna daty: zamachu na Jana Pawła II (V 1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981)</p> <p>– identyfikuje postacie: Ryszarda Kuklińskiego, Jimmy’ego Cartera</p> <p>– przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.</p>	
3. Stan wojenny i schyłek PRL	1. Wprowadzenie stanu wojennego	Uczeń:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń:	Uczeń: – ocenia postawy społeczeństwa

	<p>2. Świat wobec sytuacji w Polsce</p> <p>3. Reakcja społeczeństwa</p> <p>4. Opozycja antykomunistyczna poza „Solidarnością”</p> <p>5. Ostatnie lata PRL</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: stan wojenny</p> <p>– zna daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983)</p> <p>– identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy</p> <p>– przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce</p> <p>– wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce</p>	<p>Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie</p> <p>– zna daty: pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981), przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983)</p> <p>– identyfikuje postać: Jerzego Popiełuszki</p> <p>– charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce</p> <p>– przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny</p> <p>– omawia okoliczności zniesienia stanu wojennego w Polsce</p>	<p>Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)</p> <p>– zna daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984)</p> <p>– identyfikuje postacie: Grzegorza Przemyka, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa</p> <p>– przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego</p> <p>– charakteryzuje sytuację PRL po</p>	<p>– zna daty: zamordowania G. Przemyka (1983)</p> <p>– identyfikuje postać: Kornela Morawieckiego</p> <p>– charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w.</p>	<p>wobec stanu wojennego</p>
--	---	--	--	---	---	------------------------------

				zniesieniu stanu wojennego		
4. Rozpad bloku wschodniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys ZSRS i zmiana sytuacji międzynarodowej 2. Próby reform w ZSRS 3. Jesień Ludów 4. Rozpad ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pie-restrojka</i>, Jesień Ludów – identyfikuje postaci: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa – przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>glasnost</i>, <i>uskorzenie</i>, aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: obalenia komunizmu w Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1989-1990), rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozwiązania ZSRS (XII 1991) – identyfikuje postaci: Václava Havla, Borysa Jelcyna – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wymienia próby reform w ZSRS i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mu-dżahedini, dżihad, efekt domina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), komitety helsińskie, Karta 77 – zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985), katastrofy w Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości przez Litwę (1990) – identyfikuje postać: Nicolae Ceaușescu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „imperium zła”, pucz Janajewa – zna daty: puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991) – identyfikuje postać: Giennadija Janajewa – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego – wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej

			określa ich skutki polityczne – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS	– charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie		
5. Początek III Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza Okrągłego Stołu 2. Okrągły Stół 3. Wybory czerwcowe 4. Budowa III Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja – zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), powołania rządu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Ochrony Państwa (UOP), weryfikacja – zna daty: ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy Rzeczypospolita 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „gruba linia”/„gruba kreśka” i problem z jego rozumieniem – zna datę: debaty Miodowicz–Wałęsa (XI 1988) – identyfikuje postacie: Alfreda 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

		<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jastrzębskiego – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce 	<p>T. Mazowieckiego (12 IX 1989)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Geremek, Jarosława Kaczyńskiego – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – prezentuje następstwa wyborów czerwcowych 	<p>Polska (29 XII 1989)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego 	<p>Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego</p>	
ROZDZIAŁ VI: POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE						
1. Europa po rozpadzie ZSRS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Europa na przełomie XX i XIX wieku 2. Rosja w nowej rzeczywistości 3. Wojna w Czeczenii 4. Wojna w Jugosławii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999) – identyfikuje postać: Władimira Putina – wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Eufromajdan, rewolucja róż – zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), rewolucji róż 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: oligarchia – zna daty: I wojny czeczeńskiej (1994–1996), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), wojny o Osetię Południową (2008) – identyfikuje postacie: Dżochara 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa

			<p>Jugosławii (1991–1992)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna – charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji – wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie – prezentuje skutki rozpadu Jugosławii 	<p>(2004), Euromajdanu (2013/2014)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Micheila Saakaszwilego – omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji – przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii 	<p>Dudajewa, Ramzana Kadyrowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu 	
<p>2. Konflikty na świecie po 1989 roku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykańskie 3. Współczesne konflikty na świecie 4. Konflikt palestyńsko-izraelski 5. Wojna z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Al-Kaida – zna datę: ataku na World Trade Center (11 IX 2001) – identyfikuje postać: George’a W. Busha 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu, apartheid, Autonomia Palestyńska – zna datę: inwazji USA na Irak (2003) – identyfikuje postacie: Osamy bin 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie – zna daty: porozumienia izraelsko-palestyńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), wybuchu wojny domowej w Jemenie (2015) – identyfikuje postać: Baszara al-Asada 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia problem terroryzmu – ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata

		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r. – przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie 	<p>Ladena, Saddama Husajna</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego 	<p>w Oslo (1993), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodzeniem – wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce 	
3. Polska w latach 90. XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reformy gospodarcze 2. Koszty społeczne transformacji ustrojowej 3. Rozpad obozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrzna Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja – zna datę: uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997) – identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny – zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „wojna na górze” – zna daty: początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), noweli grundniowej (XII 1989), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: popiwek – zna datę: rozwiązania PZPR (I 1990) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.

	<p>5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</p>	<p>Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego – wymienia najważniejsze zmiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p>	<p>w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005) – identyfikuje postacie: Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Ryszarda Kaczorowskiego – omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90. XX w. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w</p>	<p>reformy administracyjnej (1997) – identyfikuje postacie: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego – omawia koszty społeczne reform gospodarczych – charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski – przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej</p>		
--	---	--	--	--	--	--

			światle konstytucji z 1997 r.			
4. Polska w NATO i EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka zagraniczna 2. Polska droga do UE 3. Polskie społeczeństwo wobec Unii 4. Polska w strukturach NATO 5. Polska w wojnie z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004) – identyfikuje postać: Aleksandra Kwaśniewskiego – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: referendum akcesyjne – zna daty: referendum akcesyjnego (VI 2003), udziału wojsk polskich w wojnie w Afganistanie (2002) i Iraku (2003) – identyfikuje postacie: Bronisława Geremka, Billa Clintona, Borysa Jelcyna – wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju” – zna daty: podpisania Układu europejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego Polski do Paktu Północnoatlantyckiego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000) – identyfikuje postać: Włodzimierza Cimoszewicza – określa główne kierunki polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE

			– omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO	polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO		
5. Świat w erze globalizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalizacja 2. Rewolucja informacyjna 3. Kultura masowa 4. Globalna wioska czy globalne miasto? 5. Współczesne migracje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: amerykanizacja, kultura masowa – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykanizacji – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: antyglobaliści, bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska” – wymienia poglądy przeciwników globalizacji – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Dolina Krzemowa – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie
6. Wyzwania współczesnego świata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy demograficzne 	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: 	<p>Uczeń:</p>

	<p>2. Nierówności społeczne</p> <p>3. Przystępczość zorganizowana</p> <p>4. Zagrożenie terrorystyczne</p> <p>5. Zagrożenia ekologiczne</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: przeludnienie</p> <p>– wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe</p> <p>– wymienia problemy demograficzne współczesnego świata</p> <p>– wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne</p> <p>– prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata</p>	<p>Czarna Afryka, Europa, efekt cieplarniany</p> <p>– określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie</p> <p>– wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przystępczość zorganizowana</p> <p>– przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety</p>	<p>arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto</p> <p>– zna daty: wejścia w życie protokołu z Kioto (2005), arabskiej wiosny (2010–2013)</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie</p>	<p>– przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie</p>
--	--	--	--	--	---	--